Info

Yhteispäätöksestä laiksi: Euroopan kulttuuripääkaupungit

EP:n puhemies ja EU:n kiertävän puheenjohtajamaan ministeri allekirjoittavat yhteispäätöksin hyväksytyt EU-lait ennen niiden julkaisemista ja voimaantuloa. Samalla lakien sisältö saa poliittisen sinetin. Puhemies Josep Borrell ja ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paula Lehtomäki siunasivat eilen Strasbourgissa päätöksen Euroopan kulttuuripääkaupungeista vuosille 2007-2019. Tämä oli ensimmäinen yleisölle avoin allekirjoitusseremonia.

EU-lakeja säädetään pääsääntöisesti niin sanotulla yhteispäätösmenettelyllä. Vuodesta 1992 käytössä ollut menettely perustuu Euroopan parlamentin ja EU-maiden ministerineuvoston tasavertaiseen asemaan lainsäätäjinä. Parlamentti ja neuvosto hyväksyvät yhdessä kaksi kolmasosaa EU:n laeista. Yhteispäätösmenettelyä sovelletaan muun muassa ympäristö-, terveys-, kuluttajansuoja-, kulttuuri-, koulutus- ja liikenneasioihin. EP ja neuvosto ovat allekirjoittaneet tähän mennessä yhteisin menoin 170 yhteispäätöslakia.

Puhemies Borrell kertoi allekirjoitusseremoniassa: "Keskiviikkoaamuni Strasbourgissa ovat alkaneet viimeiset kaksi ja puoli vuotta samalla tavalla; lakien allekirjoittamisella neuvoston kiertävän puheenjohtajamaan ministerin kanssa. Päätimme, että oli aika avata allekirjoitusseremonia yleisölle. Uskomme, että julkisuus auttaa lisäämään EU:n lainsäädännön näkyvyyttä jokapäiväisessä elämässämme."

"Sattui sopivasti, että ensimmäinen julkinen allekirjoitus koski Euroopan kulttuuripääkaupunkeja. Nämä kun ilmentävät erinomaisesti EU:n 'moninaisuudessaan yhtenäinen' -mottoa. Jos politiikka olisi yhtä rajatonta kuin kulttuuri, EU:n rakentaminen olisi paljon helpompaa", Borrell tuumasi.

Ministeri Lehtomäki arvioi: "Euroopan kulttuuripääkaupunki on EU:n tunnetuimpia kulttuurihankkeita ja merkitsee usein renessanssia valituille kaupungeille. Julkinen allekirjoitus on hyvä tapa esitellä EU-päätöksiä tiedotusvälineille ja kansalaisille ennen niiden voimaantuloa".

Euroopan kulttuuripääkaupungit

Euroopan kulttuurikaupunki lanseerattiin 1985 Kreikan kulttuuriministerin Melina Mercourin aloitteesta. Tavoitteena oli "tuoda esiin Euroopan kulttuurien rikkaus, moninaisuus ja yhteiset piirteet sekä auttaa Euroopan kansalaisia tutustumaan paremmin toisiinsa". Vuonna 1999 hanke vaihtui Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Jäsenvaltiot valitsevat vuosittain tulevat kulttuuripääkaupungit komission suosituksen pohjalta.

EU tukee kulttuuripääkaupunkeja myös taloudellisesti. Tuki EU-budjetista on ollut miljoonan euron luokkaa. Tosin uusi Kulttuuri 2007-ohjelma mahdollistaa suuremmankin tuen. Kaupungit saavat usein sekä kansallista, alueellista että paikallista rahoitusta.

Lehdistöpalvelut
Mediasuhteiden osasto
Johtaja - päätiedottaja : Jaume DUCH GUILLOT

Strasbourgissa allekirjoitettu päätös tulee voimaan 2007 alusta. Se aikaistaa kaupunkien valintaprosessia ja rohkaisee jäsenvaltioita kilpailuttamaan ehdokaskaupunkeja. Ehdokkaita komissiolle suosittelevan EU-toimielinten valintaraadin tulee varmistaa, että valinnassa otetaan huomioon hankkeen eurooppalainen ulottuvuus. Toimielinten asiantuntijat tarjoavat jatkossa valituille kaupungeille neuvoja valmisteluvaiheessa.

EU päätti toukokuun 2004 laajentumisen myötä, että 2009-2019 välillä valittaisiin kullekin vuodelle yksi kaupunki vanhasta ja yksi uudesta EU-maasta. Seuraavat kulttuuripääkaupungit ovat: Luxemburg 2007, Liverpool 2008, Linz ja Vilna 2009 sekä Essen ja Pecs (Unkari) 2010. Tulevat EU-maat Bulgaria ja Romania osallistuvat hankkeeseen, Romanian Sibiu jo 2007, Bulgaria 2019. Myös EU:n ulkopuoliset kaupungit voivat osallistua, vaikkakin eri pohjalta. Norjan Stavanger on mukana kulttuuripääkaupunkitapahtumissa 2008 ja Istanbul 2010.

Julkisia allekirjoitusseremonioita seuraa…

Parlamentti ja neuvosto pyrkivät paraikaa yhteisymmärrykseen useista näkyvistä lainsäädäntöhankkeista, kuten tutkimuksen 7. puiteohjelmasta, kemikaalisääntelyn uudistuksesta ja palveludirektiivistä. Nämä tarjonnevat mahdollisuuksia uusille seremoniamenoille.